

## **Richtlijn hygiëne en uiterlijke verzorging voor (zorg)medewerkers en vrijwilligers van de Frankelandgroep**

### **Inleiding**

In deze richtlijn zijn voorschriften opgenomen ten aanzien van:

- hygiëne, waarmee het overdragen van micro-organismen bij bewoners/cliënten wordt beperkt
- uiterlijke verzorging, zodat medewerkers een representatief voorkomen hebben.

### **Waarom hygiënevoorschriften?**

De hygiënevoorschriften gelden voor (zorg)medewerkers en vrijwilligers die direct lijfelijk contact hebben met bewoners/cliënten. Denk hierbij aan verzorgenden/verpleegkundigen, gastvrouwen, servicemedewerkers, behandelaren, activiteitenbegeleiders.

Ook voor medewerkers van de keukens en horeca gelden hygiënevoorschriften. Zij volgen hierin de hygiëncode HACCP.

(Zorg)medewerkers en vrijwilligers dienen zich voortdurend te realiseren dat zij een risico kunnen vormen voor bewoners/cliënten. De meeste ouderen hebben immers een verminderde weerstand en zijn daarom meer ontvankelijk voor infecties. Een goede hygiëne voorkomt de verspreiding van micro-organismen en virussen.

Onze voorschriften zijn gebaseerd op de landelijke richtlijnen van de Werkgroep Infectie Preventie (WIP). Deze richtlijnen omvatten expliciete - zoveel mogelijk op wetenschappelijk bewijs gebaseerde - aanbevelingen om op het gebied van infectiepreventie zo veilig mogelijke zorg te verlenen.

### **Voorschriften voor (zorg)medewerkers en vrijwilligers van de Frankelandgroep**

#### *Toepassen van handhygiëne*

Het kan niet vaak genoeg worden gezegd: handhygiëne is het allerbelangrijkste als het gaat om voorkomen van besmetting met ziektekiemen. Dit betekent je handen reinigen op de juiste manier en op de juiste momenten. Zie Instructiekaart handhygiëne - handdesinfectie.

#### *Hoest- en nieshygiëne*

- hoest/nies met afgewend gezicht
- hoest/nies met een papieren zakdoek/tissue voor de mond of, indien deze ontbreekt, in de elleboogplooï
- gebruik een papieren zakdoek bij het snuiten van de neus of bij hoesten
- deponeer de papieren zakdoek na gebruik direct in een afvalbak
- pas direct handhygiëne toe na het hoesten, niezen, snuiten en/of toiletbezoek.

#### *Dragen van plastic schorten tijdens de ADL-zorg (wassen, aankleden, evt. toiletgang)*

Niet alleen via je handen, maar ook via de kleding kun je de hele dag micro-organismen met je meedragen. Daarom wordt er bij elke bewoner tijdens lichamelijke zorg een plastic halterschort gedragen en daarna weggegooid. Let op bij het uittrekken dat het schort voorzichtig binnenstebuiten

wordt gekeerd en opgerold. Zorg dat de buitenkant niet in contact komt met de huid of de omgeving. Pas direct aansluitend handhygiëne toe.

#### *Dragen van handschoenen*

Handschoenen worden uitsluitend gedragen wanneer handen in contact komen of kunnen komen met bloed, lichaamsvocht, slijmvliesen, niet intacte huid. Verpleeg- of behandelmaterialen die met bovengenoemde aspecten in aanraking zijn geweest, worden direct weggegooid, waarna handhygiëne wordt toegepast.

#### *Dragen van kleding*

- tijdens de ADL-zorg wordt kleding met korte mouwen gedragen en er worden geen shawls en vesten over kleding gedragen. Het dragen van een vest is alleen toegestaan indien er bureauwerk wordt verricht. Zodra er bewonerscontact kan plaatsvinden, dient het vest weer uitgedaan te worden.
- voor het bestrijden van micro-organismen dient de kleding van zorgmedewerkers tenminste op 40 graden met een lang wasprogramma gewassen te worden. Het heeft de voorkeur om deze kleding direct te drogen (in de droger of in een goed geventileerde ruimte) en/of te strijken.

#### *Dragen van een heuptasje*

- het dragen van een Frankelandgroep heuptasje is toegestaan. De zorgmedewerker draagt zelf zorg voor het één keer per week wassen van het eigen heuptasje:
  - op 40 graden wassen waarna het heuptasje ook in de droger moet
  - op 60 graden wassen waarna het heuptasje niet in de droger mag.

#### *Verzorgde nagels*

- nagels dienen kort geknipt, schoon en goed verzorgd te zijn
- nagellak en kunstnagels zijn niet toegestaan.

#### *Verzorgd haar*

- het haar moet schoon en verzorgd zijn.
- het haar dient opgestoken, bijeengebonden of kort gedragen te worden.
- het haar dient zodanig gedragen te worden dat het bij het bukken niet voorover kan vallen.
- baarden en snorren dienen kortgeknipt en goed verzorgd te zijn.

#### *Het dragen van een afneembare brace*

- alleen bij een afneembare duim- of polsbrace kan zorg worden verleend, zodat ook handhygiëne kan worden toegepast. De brace wordt na een dag dragen gewassen (en een schone brace de volgende werkdag aangetrokken).

#### *Het dragen van sieraden*

- het dragen van ringen (ook trouwringen), armbanden, polshorloges, lange kettingen en lange oorbellen is bij lijfelijk contact en bij het verzorgen van de maaltijden niet toegestaan.

- piercings worden gezien als een sieraad en mogen niet worden gedragen als daardoor een goede handhygiëne niet mogelijk is.

#### *Het gebruik van parfum*

- parfum mag worden gebruikt, mits deze niet te dominant aanwezig is, waardoor de bewoner hiervan hinder ondervindt.

### **Voorschriften uiterlijke verzorging voor alle medewerkers en vrijwilligers van de Frankelandgroep**

#### *(Bad)Kleding*

- (bad)kleding dient representatief te zijn. Dat wil zeggen schoon, heel en niet aanstootgevend (zoals te korte/te strakke/te diep uitgesneden (bad)kleding met als risico inkijk en kleding met aanstootgevende teksten). Bij twijfel/onzekerheid is voorgaande ter beoordeling van manager zorg/directeur zorg
- het dragen van driekwartbroek is toegestaan, mits dit niet aanstootgevend is
- kleding dient over de knie te vallen
- het dragen van een burkini (islamitisch zwempak) is toegestaan
- het dragen van slippers is toegestaan, mits deze slippers representatief zijn en er sprake is van verzorgde voeten. Bij twijfel/onzekerheid is voorgaande ter beoordeling van manager zorg/directeur zorg
- het dragen van een korte broek, sportbroek, legerbroek, of T-shirt waarbij de buik zichtbaar is, is niet toegestaan.

#### *Hoofddekseis*

In algemene zin worden er geen hoofddekseis binnen de Frankelandgroep gedragen, omdat dit een belemmering vormt voor de communicatie met bewoners/cliënten en collega's. Denk hierbij aan een cap, pet, muts, niqaab, burkha en chador.

De volgende hoofddekseis zijn wél toegestaan:

- vanuit hygiënische overweging kan/moet een hoofddekseis worden gedragen. Denk hierbij aan een badmuts of een koksmuts in de keuken
- vanuit religieuze overweging is het dragen van een hoofddoek (hidjab) toegestaan mits het gezicht vrij en onbedekt blijft. De uiteinden van de hoofddoek worden vanwege hygiënische redenen achter in de nek tot een knot vastgebonden of worden in een T-shirt of blouse gedragen.

#### *Tatoeages*

Zichtbare tatoeages mogen niet aanstootgevend zijn. Bij twijfel/onzekerheid is dit ter beoordeling van manager zorg/directeur zorg.

#### *Eten, drinken, roken*

Eten en drinken is alleen toegestaan in de daarvoor bestemde ruimtes (inclusief het gebruik van flesjes water). Roken kan uitsluitend in de daarvoor bestemde buitenruimten.